

Reactie Mgr. de Korte

Dank voor de uitnodiging om te reageren op dit document. Zoals het proces is verlopen is het duidelijk dat het geen enquête of vragenlijst is geweest die de religieuzen konden invullen. Er is gehoor gegeven aan de oproep van het secretariaat van de synode om het geestelijk gesprek aan te gaan om te peilen: Wat wil God vandaag zeggen tot de Kerk, tot de religieuzen? U als religieuzen bent in gesprek gegaan over hoe we gemeenschap, communio, kunnen beleven, hoe we vanuit ons doopsel en geloof op eigen wijze kunnen participeren en missionair kunnen zijn.

In het document wordt geschreven over de droom die de religieuzen hebben voor de Kerk. Ik wil deze punten graag langs lopen, maar heb wel een opmerking vooraf. De punten die genoemd worden moeten nevenschikkend worden gelezen en niet onderschikkend. Toch vraag ik mij af waarom het vrijmoedig getuigen van het evangelie niet voorop is geplaatst?

De Kerk is geen maatschappij tot het nut van het algemeen. De eerste roeping van de Kerk is naar mijn overtuiging de vraag hoe we het Godsgeheim levend kunnen houden. Dit vraagt ook om meer aandacht voor het gebed, meditatie en het belang van de eucharistie. We mogen de mystieke dimensie centraal stellen. Zoals pater Titus Brandsma een praktisch mysticus was. En om met Karl Rahner te spreken: de christen van de 21ste eeuw zal een mysticus zijn of zal geen christen zijn.

Dan de verschillende punten:

We dromen van een Kerk die mensen inspiratie biedt om hun leven een richting te geven.

Dit is een belangrijk punt want veel mensen zijn zoekend, in en buiten de kerken. Ik onderschrijf het belang van barmhartigheid, gastvrijheid en onderlinge verbondenheid. Er wordt gevraagd om een aansprekende taal in de liturgie en om openheid voor de wetenschap. In deze paragraaf wordt ook gesproken over mensen uit andere landen en lhbt'ers. Dat zijn spannende thema's. Er heerst in onze samenleving een tendens naar eigen volk eerst, kijk maar naar de grote woningnood.

Ook rond een thema als homoseksualiteit slaat al snel de vlam in de pan, in alle kerken. Het is een van de thema's die veel emoties oproepen. Maar de toekomst is open. Wie weet wat Gods Geest ons rond dit thema nog laat ontdekken.

Een Kerk voor de armen, die sober leeft en nadenkt over waar wij ons geld aan besteden.

Het is bijna vanzelfsprekend dat religieuzen opkomen voor mensen in de marge. Religieuzen kunnen ook een spreekbuis zijn van mensen in de marge naar politici en naar de overheid

Een Kerk die aandacht heeft voor jongeren.

Er zijn veel subculturen onder jongeren. Veel jongeren leven in hun eigen bubbels en zijn helemaal niet zo bezig met religie. Maar er zijn ook open en zoekende jongeren in allerlei vormen. Sommigen zitten in de charismatische hoek, anderen zijn meer klassiek religieus, sommigen zijn wat reactionair. Maar ook zijn er jongeren die zoeken naar mee open en diaconale vormen zoals bij Focolare of Sant'Egidio.

Jongeren hebben geen last van oude vooroordelen, beelden en frustraties die oudere generaties soms met zich meedragen. Zij hebben vaak niet of nauwelijks kennis, maar zijn als een spons

op zoek naar deze kennis. Omgekeerd kunnen wij bij deze jongeren God ook vinden door hun manier van leven en hun vragen.

Een Kerk die vrijmoedig durft te getuigen van het Evangelie.

Zoals ik al zei, zou ik hiermee beginnen. Het is terecht dat we bescheiden zijn, ook vanwege de schaamte om het misbruik. Toch mogen we fier ons geloof verkondigen. Het is een ontvangen schat die ons geschonken is en die we mogen delen met anderen.

Een Kerk die samenwerkt met christenen van alle gezindte.

Oecumene zie ik als een groot geschenk van God. Er is sinds het Tweede Vaticaans Concilie veel bereikt. We spreken niet meer van ketters en papen maar zien elkaar als broeders en zusters in het geloof. De overeenkomsten zijn belangrijker dan de verschillen. De taal kan soms echter wel lastig zijn. We zien ook een toenadering naar evangelicals. Helaas is er ook sprake van tegenslag, zoals de crisis binnen de Oosterse orthodoxie door het optreden van patriarch Kyrill, dat ook schadelijk is voor het wereldchristendom.

Een Kerk die in gesprek is en samenwerkt met alle mensen van goede wil

Dit is geheel in lijn met het Tweede Vaticaans concilie. Gods Geest is ook werkzaam buiten de christelijke cultuurkring. Om met Plato te spreken: het ware, het goede en het schone kunnen wij zien als het werk van Gods Geest in alle culturen.

Een Kerk die deel heeft aan de samenleving en zich laat horen in het publieke debat.

We moeten ons geloof niet privatiseren. We hebben een prachtige sociale leer! Onze paus Franciscus wordt gezien als een moreel leider. Met zijn encyclieken *Laudato Sí* en *Fratelli Tutti* roept hij op tot bescherming van ons gemeenschappelijk huis en tot sociale gerechtigheid. We moeten als Kerk opkomen voor vluchtelingen, dat zijn er meer dan 100 miljoen inmiddels.

Synodaliteit stopt niet na deze bijeenkomsten. Het is een blijvend kenmerk van de Kerk. Laten we samen op weg blijven gaan. We zijn immers reisgenoten, zoals de Emmaüsgangers. We kunnen Christus ontmoeten en herkennen in het breken van het brood. Daarmee wordt ook het belang van de eucharistie weergegeven.